

MARIBORSKI

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno, četrtletno K 19'50.

Če pride naročnik sam v upravnništvo po list: Mesečno K 6'—, — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vln.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Nitti se posvetuje.

LDU. London, 17. februarja. (Agence Havas.) Lloyd George in Nitti sta se posetovala včeraj 2 uri. Domneva se, da sta se razgovarjala o jadranskem vprašanju.

Predsednik reparacijske komisije odstopil.

LDU. Pariz, 17. februarja (Agence Havas.) Predsednik reparacijske komisije, Jonnard, je odstopil. Tardieu je odklonil sprejem predsedništva.

K odstopu Lansinga.

LDU. Amsterdam, 16. februarja. „Newyork Herald“ piše k odstopu Lansinga: Obdolžitev zlorabe uradne moči, ki jo je Wilson izrekel proti Lansingu, je brez primere v zgodovini. Ljudstvo želi vedeti za vse okoliščine, ki so dovedle do tega nenavadnega nastopa v časopisju. „Eveningpost“ pravi: Nikakor ne moremo razumeti, da je možna taka obdolžitev moža, ki je vodil krmilo državne ladje, medtem ko je bil kapitan bolan.

Čehoslovaške krone.

LDU. Praga, 17. februarja. Kakor javljajo pariški listi, plačuje Avstrija svoje nakupe v inozemstvu, zlasti v Švici, v čehoslovaških kronah, vsled česar pada tečaj teh kron. Čehoslovaška vlada namerava vsled tega prepovedati izvoz čehoslovaških bankovcev.

Nota Holandski.

DKU. Pariz, 17. februarja. (Agence Havas.) V niti, ki se je izročila Holandski, opozarjajo zavezniki, da ne zahtevajo od holandske vlade, da zapusti svojo tradicionalno politiko, ampak spominjajo ponovno na zločinstva, za katera je odgovoren nemški cesar, in vstrajajo na stališču, da se mora upoštevati prošnja, ki je bila izročena v imenu 26 držav, ki so podpisale mirovno pogodbo.

Koroška.

Naravna in politična deželna meja sta oddelili koroške Slovence od narodnega središča Slovenije ter jih tako izročili nemškemu uplivu severnega dela Koroške in Celovca. Pred in med vojno je naša stvar onstran Karavank polagoma toda vidno in sigurno propadala in dalo bi se bilo na prste štet, koliko let bo še treba, da tam sploh ne bo nobenega Slovenca več. Le posamezne občine, ki pa so bile zelo redke, so se držale trdno, kakor nepoplavljeni otočiči med ogromnim vsenemškim morjem. Da ni prišla vojna, bi se bili tudi otočiči končno potopili in naša narodna meja bi bila potisnjena na Karavanke. Sovražna povodenj pa bi se bila razvila dalje po južnem pobočju proti osrčju — proti beli Ljubljani.

Po dovršeni svetovni vojni, po dneh revolucije, ki nam je prinesla nepričakovano naglo narodno svobodo, smo napravili v vprašanju pripadnosti Koroške neodločen greh: zanašali smo se, kakor v vseh drugih podobnih slučajih, na pravičnost samo odločbe in tudi nekakega zgodovinskega prava. Deželo smo prepustili Nemcem ter čakali, kdaj jim bo konferenca naročila, naj jo izpraznijo. Mesto tega, pa so začeli prihajati iz Pariza čudni glasovi, ki so nas razburili v taki meri, da smo se končno odločili ter deželo junaško, z orožjem v roki zasedli. Upali smo, da je sedaj končno vendarle naša, toda ne — konferenca je na podlagi italijanskih intrig določila za Koroško plebiscit ter jo razdelila v dva pasa A in B.

S tem je nastopila v naši koroški politiki nova doba, doba v kateri je odvisno vse od ljudstva in od našega razumevanja. Naloge te za našo stvar tako važne agitacije so bile sprva precej nejasne, taktika neodločna in kakor se je grešilo prve dni, tako se greši tudi še danes. Glavna opora našega probujevalnega dela na Koroškem so Narodni sveti, ki pa so bili žal v pre mnogih slučajih jako nesrečno izvoljeni. V Narodne svete so se često postavile osebe, ki jih ni izvolilo ljudstvo in ki pri ljudstvu nimajo onega ugleda, ki bi ga morali imeti, da si pribore zaupanje, deloma pa so člani ljudje, ki za celo stvar nimajo ne smisla in ne pojma. Drugi pogrešek pa je ta, da ti Narodni sveti ne dobivajo enotnih navodil, ampak postopajo v večini slučajev kratkoročno na svojo roko. Tako se n. pr. v nekaterih krajih pritiska na Nemce in nemčurje jako trdo, dočim v drugih krajih jako mehko in občutljivo.

Koroško ljudstvo, bodisi slovensko, nemško ali ponemčeno, ima svojo lastno psihologijo, s katero je treba računati. Korošec je jako prebrisan, v njem leži mnogo naravnih darov in sil, treba jih je samo naravnati v pravi tok in uspehi so takoj tu. Deloma je to otežkočeno s tem, da je Korošec po naravi jako nezaupen in do skrajnosti konservativen. Kdor misli, da bo pri Korošču kaj zlepa dosegel, se moti, pritrjeval bo sicer njegovim lepim besedam, v srcu pa se mu bo smejal, ter storil to, kar se njemu prav zdi. Kot naravnemu človeku mu imponira edinole sila in le s silo ter s strahom, katerega se mu vcepi, se doseže pri njem najprej ono, kar se hoče. Toleranca napram onim, ki očitno priznavajo, da bodo pri plebiscitu glasovali za Avstrijo, je pogubna. Takim ljudem bi bilo treba samo odvzeti aprovizacijo itd., pa bi postal takoj drugačen.

Zadnji čas so se prekomejni Nemci s pomočjo onih v našem pasu vrgli z vso silo na agitacijo, to pa ni tako nevarno, kakor izgleda pri ljudstvu. Njihovi letaki ne učinkujejo, pa ta učinek pobijejo celovski listi sami. Dočim hvalijo na letakih Avstrijo, jo v časopisih dan za dnem napadajo ter vzdihujejo nad bedo, v katero jih je pahnila. Tudi so ti celovski listi za nas pravi blagoslov. Ljudstvo se polagoma obrača na našo stran. Nepravilčen bi bil v vprašanju plebiscita istak optimizem, kakor pesimizem. Eno pa je gotovo, da bo zmaga na naši strani.

Tudi upajo, da nam končno pripade celo tudi B pas, ni popolnoma brez podlage. Celovsko delavstvo in nižji sloji so skoro vsi za Jugoslavijo. Končno pa bi Celovec obdan z današnjo mejo absolutno ne mogel živeti. Klavzula mirovne pogodbe, ki govori o koroškem plebiscitu, je pravno jako v naš prilog prirojena, tako, da je prava stilistična umetnina. Ta klavzula pravi namreč, da se vrši, ako se izrazi v pasu večina ljudi za Jugoslavijo, glasovanje tudi v pasu B, v nasprotnem slučaju pa pripade ta pas brez glasovanja Avstriji. To se da razumeti edino tako, da se vrši plebiscit v A pasu samo za B pas, ne pa za končno pripadnost A pasa samega, kateri pripade na vsak način Jugoslaviji. Velik naš uspeh pa je, da se je glasovanje tako zavleklo, da se vrši spomladi, v času, ko se ga bodo lahko udeležili tudi oni iz oddaljenih krajev in hiš, ki so raztresene po samoti. Želeti bi bilo samo še, da bi bilo glasovanje obvezno, ter bi bil primoran glasovati vsak.

Na ta način bo končno združena z našim narodnim ozemljem ona dežela, ki nam je zadnja leta napravila toliko grenkih ur in v kateri se je pripravljalo sovražno neurje, da se razlije na Kranjsko ter tako potopi naš mali slovenski del jugoslovenskega naroda.

Jugoslov. demokratska stranka.

Zborovanje zaupnikov JDS. Dne 29. t. m. se vrši v Ljubljani v dvorani Mestnega doma zborovanje zaupnikov JDS s sledečim dnevnim redom: 1. Notranjepolitični položaj s posebnim ozirom na krizo v deželni vladi slovenski ter občinske in državnozborske volitve. Poroča dr. Žerjav. 2. Ustanovitev enotne Demokratske stranke s posebnim ozirom na centralizem in valutno reformo. Poroča dr. V. Kukovec. 3. Slučajnosti.

Dnevne vesti.

Zdrayniška imenovanja. Za okrožne zdravnike so imenovani: V Št. Ilju v Slov. gor. dr. Kamilo Morocutti, v Kostanjevici dr. Ivan Ivanševič in v Sevnici dr. Stanko de Glerija.

Za nadzornika vseh glazbenih šol in zavodov v Sloveniji je imenovala naša deželna vlada vseučiliškega profesorja dra. Gojmira Kreka.

Kako sodijo celovške „Freie Stimmen“ o plebiscitu. Celovške „Freie Stimmen“ so prinesle nedavno članek, v katerem trdijo, da se bo glasovanje v obeh pasih na Koroškem vršilo komaj v maju l. 1922. To pa razlagajo tako-le: Najprej bo treba počakati, da bo mirovna pogodba v parlamentih antante ratificirana. Ker drži bog očitno z Jugosloveni, bo to šele takrat, ko bodo koroški nemčurji v obeh conah tako mehki kakor testo. Nato bo treba iskati ljudi za glasovalno komisijo. Če bo šlo po sreči, jih bodo mogoče našli do Božiča 1920. To bo pa šele glavna komisija. Poiskati bodo morali še komisije za posamezne kraje, kar bo trajalo najmanj do Velike noči 1921. Do binkošti se bodo te komisije mogoče že sestavile. Nato bo treba poiskati prostore za glasovanje, kar bo tudi napravilo velikanske težave. Potem bodo morali prositi Jugoslavijo, da sestavi imenik vseh glasovalcev. Mogoče bo Jugoslavija s tem gotova do Božiča 1921. Do Velike noči 1922 bo trajal potem rok za reklamacije. Seveda bodo

smeli reklamirati samo Jugosloveni, ker antanta na vse, kar napravijo Jugosloveni, reče „da“ in „amen“. Tako bo torej glasovanje šele o Veliki noči leta 1922. — seveda samo takrat, če ne pride kaj posebnega vmes.

„Dolce far mulla“ se obdači. Kakor poroča »Neue Freie Presse« je bil v italijanski zbornici stavljen predlog naj se brezdelje obdači. Kdor ne dela ali živi od rent mora državi odstopiti polovico dohodkov. Glavnica v trgovinskih obratih se ne smatra za delo. Kdor ne bo delal ga bodo izgnali.

O požarni brambi. Prejeli smo: Ples požarne brambe je bil seveda nemški. Med vsemi različnimi barvami si zaman iskal naših državnih barv. Vabila so bila sicer dvojezična, to pa zato, da so imeli izgovor oni Slovenci, ki so šli na ta ples. Kajti mariborska požarna bramba je še popolnoma nemška. Kako je postopalo to društvo v začetku vojne, je dobro znano. Imam v rokah dopis, ki ga je prejel slovenski član požarne brambe. Glasi se: Ker po § 6 ne morete biti več član našega društva, se vam s tem naznanja, da ste izključeni iz društva. Ta § 6. pa govori o npravnosti in poštenosti. Ker je bil oni član Slovenec, je bil torej »nenraven in nepošten«. In samo zato je bil izključen iz društva. Takih slučajev je bilo več. Zato je naravno, da v požarni brambi ni bilo slovenskih članov. Tako je ostalo tudi po vojni. Zato se ne more pričakovati, da bi bile prireditve društva drugačne kakor je duh, ki vlada v njem. Toliko v pojasnilo, da ne bo zmot.

Poziv. Ker se bodo počenši s 1. marcem t. l. rekrutovali vsi mladeniči letnikov 1896, 1897, 1898, 1899 in 1900 (brez izjeme, če so isti služili že ali ne in so bili častniki ali prostaki), se istim daje na znanje, da morajo k rekrutovanju prinesiti: 1. vse svoje vojaške ter njih domovinstvo izkazujoče dokumente. 2. izkaz o družinskem stanju (popis njih cele družine) in 3. izkaz davčnega urada o celoletnem neposrednem davku, bodisi vojaškega obvezanca odnosno glavarja družine. Izkaze pod 2. napravi župni urad in jih vidira magistratni vojaški referent, izkaze pod 3. pa izstavi davčni urad. Tiskovine za izkaze se dobe pri mestnem vojaškem uradu med opravičnimi urami dne 20. in 21. t. m. Po nalogu puk. okružne komande se mladeniče opozarja, da si na vsak način oskrbe pravočasno te izkaze, ker drugače nimajo ne zdaj in ne pozneje pravice na kakršnokoli ugodnost (oprostitev in jednako). Posebnih pozivnic za nabor se radi kratkosti roka ne bo razpošiljalo, pač pa se bo natančen dan, ura in kraj objavil na občinskih deskah, mestnih razglasilnih tablah, v mariborskih časnikih, ter se dal razglasiti z lece. Hkratu se vse obvezance ponovno opozarja, da so dolžni h pregledu priti

sploh vsi v zgorajšnjih letih rojeni, naj bodo potem že isti bivši častniki, bogoslovci, dijaki itd.

Zabavni večer v vojaški realki je bil mnogoštevilno obiskan od povabljenih gostov. Gojenci so podali zelo posrečen predpusten program, na kar se je razvil vesel ples.

Ljudska knjižnica v Narodnem domu je zopet odprta. Knjige se izposujejo vsak četrtek od 14.—16. ure popoldne. Člani, ki preko zime izposojenih knjig niso mogli vrniti, naj jih čim prej prinese nazaj. Odslej plača vsak nanovo vstopivši član 10 K varščine, ki se mu vrne, kadar izstopi.

Ustanove za časnike. Ministrstvo za zunanje stvari je za tekoče leto dovolilo deset ustanov za časnike po 15.000 K na leto, za oženjene pa po 20.000 K. Tako na Čehoslovaškem!

Sokolsko telovadišče v Pragi, ki se pripravlja za VII. vsesokolski zlet, bo merilo 46.000 m². Na istem bo lahko izvajalo proste vaje 10.500 telovadcev. Okrog telovadnega prostora bo mala ograja, ki jo bo od zunaj obdajala 15 m široka cesta. Onstran ceste bodo postavljeni sedeži in stojišča za gledalce, na katerih bo za več kot 100.000 ljudi prostora.

Vsem prijateljem športa! S sklepom delegatov vseh športnih institucij, se je ustanovil pod pokroviteljstvom Njegovega Kraljevskega Velikanstva Regenta Aleksandra — Olimpijski Jugoslovanski Odbor s sedežem v Zagrebu. Naloga mu je, da se potom športa pomladi moč našega troimenega naroda. Kakor nekdaš Grki, tako se zavedajo danes vsi kulturni narodi sveta, da je gojitev športa ena izmed najujnejših potreb družbe. Po obupni borbi našega naroda za osvoboditev in ujedinjenje pokazuje se kot največja potreba: regeneracija (preporod) toliko v fizičnem kolikor v moralnem pogledu. Da se zberejo potrebna denarna sredstva, se obrača odbor do vseh poedincev, vseh institucij in vseh oblasti, da mu v to svrhu pomagajo bodisi z denarno bodisi z vpisom za člana. Pozivljamo vse prijatelje športa, da energično pripomorejo, da se ustvari pogoji našega skupnega napredka in nadejamo se, da se jim bodo pridružili tudi vsi oni, ki čutijo, da je njihova dolžnost, delati na kulturnem preporodu našega naroda, da bi tudi mi bili dostojno zastopani v kolu ostalih naprednih in civiliziranih narodov. Zagreb, v januarju 1920. Za jugoslovanski olimpijski odbor: Dr. Franjo Bučar s. r., predsednik. Dr. Ante Jakovac s. r., tajnik. Major Svetomir Dukić s. r., delegat medjunarodnog olimpijskog odbora.

Kako tihotapijo živino v zasedeno ozemlje. Pri obravnavi, ki se je vršila te

Obračun.

(Premišljevanje za pepelnično sredo.)

Obračun! Strašna beseda! Bog me obvari, da bi hotel podati obračun o letošnjem predpustu. Računi bi izgledali tako grozno, da bi oni, ki imajo še kaj poštenja, obupali. Sicer smo tudi v tem oziru našli svojo tolažbo češ: saj je tudi drugod tako... Pariz pleše, Praga pleše, Ljubljana pleše, da celo Dunaj oni sestrani Dunaj, celo ta pleše — zakaj ne bi mi... Tako smo govorili in smo šli s plesa na ples, od zabave, do zabave, z veselice na veselico... Vsi časopisi so enoglasno pisali, da tako norega predpusta še ni bilo, kakor je bil letošnji...

Včasih so se ljudje zadovoljili z enim plesom na teden — zdaj pa je šla noč za nočjo. In kar je glavno: povsod vse polno. Pa ne samo ples: paviljoni polni pijače, jestvin, peciva, klobas, šunk etc. etc. in vse to se je do jutra izpraznilo — — Režije posameznih večerov so znašale stotisoče. Ako bo še kedaj denar dobil svojo vrednost, bodo naši potomci strmeli nad predpustom l. 1920. Bankovci so leteli kakor listje po zraku, za cene ni nihče vprašal. Danes bi se zdelo že skoraj neumestno, da bi kdo pri plesu vprašal kaj stane... Denar ne igra nobene vloge samo da je veselo...

Deloma je razumljiva ta opojna radost, ki se je lotila mas. Spomnimo se na dunajski kongres po Napoleonovih vojnah. Vso Evropo je objela takrat ena sama misel: vojne je konec. Povsod so slavili mirov god. Na Dunaju so se sešli, da napravijo v Evropi stalen red. Toda od samega plesa niso prišli do dela: šest mesecev so samo plesali — med tem pa je Napoleon ušel z Elbe in je z novo armado prodiral proti Parizu.

Ples je sicer za trenutek obstal — in se je zopet začel. Vsa Evropa je živela v plesalni maniji. Med tem pa so se povsod pojavljale revolucije in l. 1807 je bil po naših krajih največji glad. Torej šele tretje leto po vojni. Razpoloženje Evrope po svetovni vojni je precej podobno onemu po napoleonskih vojnah pred sto leti. Morebiti bodo sledili tudi še podobni dogodki. Toda na to plesalci letošnjega predpusta niso mislili.

»Za nami lahko pride potop,« je rekel francoski kralj, ki je zapravljal državo in letošnji karneval je imel tudi to geslo. In kaj če pride res?!

Vsa ta gonja za zabavo in plesom bi bila razumljiva, pravimo, ker je nekaka reakcija na preživele čase. Zdi se, da so se krvave rane zacelile in da so ljudje pozabili na trpljenje in smrt onih petih let... Ali pa

morebiti iščejo pozabljenja v veselju in rajanju, da ne vidijo resnosti časa.

Obračun! Ali je sploh mogoče podati obračun o tem predpustu! Na pepelnično rajše marsikdo ne misli o tem: izdere si svojega mačka, napravi par resnih sklepov za bodočnost in življenje gre naprej. Narodni gospodar, ki računa z narodnimi, duševnimi in državnimi silami, misli o tem seveda drugače. Toda narodni gospodar je filister — in svet filistrov ne mara. Sicer pa pravijo, da po toči ne pomaga zvoniti, zato tudi mi nočemo delati moralnih pridig. Zazpisali smo te vrste v spomin na pretekli veselji mariborski predpust potomcem v svarilo in opomin.

Med tem se je odločevala usoda onih kjer je nam pel pesnik svojo veličastno pesem vstajenja »V pepelnični noči«

Le vstani borni narod moj,
od vekov v prah teptan,
pepelni dan ni dan več tvoj,
tvoj je vstajenja dan.

Ali smo se kdaj spomnili na tisti grob ob Soči? Ali smo pomislili, kaj bi pomenilo, če bi bili žrtvovali to, kar smo žrtvovali predpustu — svoji bodočnosti! Toda, mi smo sebičneži in živimo sebi in sedanjosti. In če pride potop — ali ne bo prepozen kes? Ali bomo vsaj danes obračunali sami s seboj in začeli novo življenje?

dni v Ljubljani proti tihotapski goričanski družbi so prišla na dan zaminiva razkritja, kako tihotapijo živino v zasedeno ozemlje. Tihotapci pridejo v Jugoslavijo kot begunci, potem si pa preskrbijo od italijanskega komisarijata potrdilo, da se smejo vrniti nazaj na svoje nekdanje domove. S tem potrdilom prosijo potem v Jugoslaviji izvozno dovoljenje, kakršne izdaja naša vlada vračajočim se beguncem in s tem dovoljenjem izvažajo potem različne stvari predvsem pa govejo živino in konje. To razkritje je jako zaminivo ter omogoča, da se v bodoče tako nesramno in lažljivo izkoriščanje prepreči. Oblasti bodo morale biti v bodoče pri izdaji takih izvoznih dovoljenj jako pazljive.

Za razne priloge, ki jih prilaga neznankdo našemu dnevniku, uredništvo ne sprejme nobene odgovornosti. To velja torej tudi za zadnjo prilogo, ki se je priložila listu brez vednosti in volje uredništva in administracije.

Gledališka reduta. Velikansko število letošnjih predpustnih zabav je završila sinoči gledališka reduta — ples in kabaret. Kakor vsak stan, tako so hoteli tudi naši neumorni igralci napraviti svojo lastno zabavo ter tako razveseliti ljudstvo ter izboljšati svoje šibke finance. Posrečilo se jim je oboje. Kljub visoki vstopnini je bila prireditev krasno obiskana, posebno ples, dočim za kabaret ni vladalo ono zanimanje, kakor bi bilo želeti. Posebno pri drugem, ki se je vršil po polnoči je bilo gledališče skoro prazno. Kavalirji so raje ostali pri svojih damah na plesišču, dame pa pri svojih kavalirjih; gardedame so se naslajale ob pogledu na mladi svet in ob spominih na prošle čase, drugi gospodje neplesalci pa so junško praznili vitke buteljke s katerimi so bili paviljoni prav imenitno založeni. Specijaliteta redute so bile krasne maske v vseh mogočih kostumih, ki so vzbujale mnogo veselja in zanimanja. Za dobro voljo je skrbel naš gledališki ansambl, ki je raztresal dovtype kjerkoli se je pojavil. Zabava je trajala do ranega jutra ter je kakor sodimo, tudi gmotno dobro uspela. Zarodila pa je poleg vsega drugega tudi lepo število «mačkov», ki se danes vsi žalostni potepajo po naših ulicah — vkljub kontumacu.

Tržne cene od 14. februarja 1920.

Goveje meso I. kg 16—18 K, goveje meso II. kg 14—16 K, goveje meso III. —; vampi kg 6 K, pljuča kg 6 K, gobec kg 8 K, parklji kg 6 K, loj kg 25 K, telečje meso I. kg 18 K, II. 16 K; pljuča 6 K, prašičje meso I. kg 26 K, II. 24 K; pljuča 6 K, jetra 16 K, obisti 16 K, glava 14 K, parklji 12 K, slanina, sveža 42 K, prekajena 44 K, mast 48—52 K, prekajeno meso 36 K, prekajena glava 16 K, prekajen jezik 36 K, konjsko meso I. kg 8 K, II. 6 K; klobase: peršutne 45 K, debrecinske 44 K, brunšviške 22—24 K, pariške 24 K, posebne 24 K, safalade in hrenovke 26 K; kranjske, prekajene 44 K, pretisnjene 24 K, piščanec 20 K, velik piščanec 30 K, kokoš 24—40 K, raca 25—50 K, gos 40—80 K, kunci 20—30 K, surovo maslo 44 K, čajno maslo 44 K; mleko 3 K, jajca 1—1'20 K, sirček 10 K; vino, staro 24—32 K, novo 16—20 K, pivo 3'20; žganje 55—65 K, hruške I. 8 K, II. 7 K; jabolka I. 8 K, II. 6 K; riž 34—36 K; kava I. 80 K, II. 72 K, kava, pražena I. 100 K; sol 4'60 K, poper, cel 90 K, mlet 100 K, paprika 100 K, testenine 14—16 K, kis, navaden 2'20 K, vinski 4 K, olje jedilno 52 K; sladkor 14'40—42 K; pšenica q 450 K, rž 450 K, ječmen 300 K, oves 350 K, koruza 360—400 K, ajda 450 K, fižol, navaden 400 K, črešnjak 800 K, orehi 24000 K, leča 900 K, pšenična moka št. 0 14 K, 1. 12 K, 6. 6'80 K; kaša 6—8 K, ječmen 6—8 K, otrobi 2'40 K, koruzna moka 5'60 K, zdrob 6'80 K, pšenični zdrob 14 K, ajdova moka I. 11 K, II. 9'50 K; kruh: bel (50 dkg) 4 K, črn (70 dkg) 3.40, žemlja 60—70 vin.; seno q 80—90 K, drva, trda 150 K m³, mehka 130 K m³, premog q 24 K, petrolej 8 K, endivija 2 K, ohrovi 0'80 K, špinača 2 K, luščen bob 5 K, fižol, kifelijčar 6 K, petršilj 0'20 K, zelena 0'20 K, čebula kg 7—8 K, česen 10—12 K, vrtno korenje,

komad 0'10 K, zelenjava za juho 0'20 K, pozni krompir 2'80 K, kislo zelje 2'40 K, kislja repa 1'60 K.

Nove družinske nakupovalne pole. Priobčujemo sledečo notico v jeziku, v katerem smo jo prejeli: Nove družinske nakupovalne pole so od hišnih posestnikov ali njihovih namestnikov proti oddaji še v njihovih rokah nahajajočih rumenih hišnih pol v četrtek dne 26. svečana za graško predmestje, v petek dne 27. svečana za ostale dele mesta pri izdaji krušnih kart Elizabetna cesta 14, odnesti in strankam takoj dostaviti: Z nakupovalno polo naj gredo stranke prvo k istim prodajalnam kjer hočejo sprejemati sladkor. Ista odreže kontrolni kupon za sladkor proč, natisne na karto svoj pečat ter odda kontrolni kupon izdaji krušnih kart. Stranke, katere kupujejo kruh naj gredo k izdaji kruha. Ta odloči kontrolni kupon za kruh, natisne pečat ali številko istega okoliša in odpošlje kontrolni kupon izdaji krušnih kart. Jedilna in krušna moka je izključno v mestni prodajalni, Rotovski trg 8, za sprejemati.

Petrolej za občino Krčevino pri Mariboru se prodaja pri trgovcu F. Starčič-u v Lutrovi ulici 9; za občino Lajtersberg pa pri trgovcu Palucu v Tegetthoffovi ulici. Nakaznice se oddajajo ob torkih in petkih od 9. do 10. ure pri šolskem vodstvu v Krčevini. Družinsko polo je prinesiti seboj.

Roparski napad v Halozah. Dne 6. t. m. okoli osme ure zvečer so trije maskirani zlikovci nenadoma vdrli v še nezaprto hišo posestnika Jakoba Kelca v Paradižu št. 29. Zagrozili so gospodarju s samokresom ter mu odvzeli 7000 K gotovine in za 21.000 K bonov, nakar so naglo izginili v smeri proti Ptuj.

Velika avtomobilska nesreča med Bazovico in Trstom. Pred nekaj dnevi je poskušal šofer Peter Pohlin nov avtomobil. Peljal se iz Trsta v Bazovico, ter povabil na ta izlet še pet svojih prijateljev. V Bazovici so popili nekaj litrov vina ter se potem vrnili proti Trstu. Med poljo so prisledili še štirje italijanski vojaki. Šofer je vozil z tako naglico, da je na ovinkih avtomobil kar odskakoval, na nekem ovinku pa mu je nenkrat prišel nasproti voz z osličkom, kateremu se je v zadnjem momentu skušal ogniti, pri tem pa je zadel ob obcestni kamen od tam pa se je zaletel v neko drevo, ob katerem se je avtomobil razdrobil. Dva pasažirja sta ostala na mestu mrtva, ostalih sedem pa je težko ranjenih. Med težko-ranjenimi se nahaja tudi šofer, katerega so poleg tega tudi aretirali.

Koncesijonirana prtljažno - dostavna služba. Tvrda St. Tončič je otvorila na mariborskem glavnem kolodvoru pri izhodu prtljažno dostavno službo. Tvrda dostavi vso potno in ročno prtljago kakor tudi ekspresno blago takoj po prevzetju naročila še isti dan na kolodvor ali iz kolodvora. Potujočemu občinstvu se ta tvrdka najtoplejše priporoča.

Sokolstvo.

„Sokolski dom“ v Studencih. „Sokol“ v Studencih je kupil od ministrstva za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, pod sekvestrom se nahajajoče posestvo „Deutscher Kindergartenverein“ v Studencih. Poleg poslopja za otroški vrtec je tudi lepa telovadnica. Društvo prekrsti poslopje v „Sokolski dom.“

Za „Sokolski dom“ v Studencih je nabrala o priliki „Zabavnega večera Sokola v Mariboru“ gđna. Ljuba Šauperl 513 K 40 vin. Vsem cenjenim darovalcem kakor tudi nabiralki izreka zahvalo Odbor.

Zadnje vesti.

Protić sestavi novo vlado?

Beograd, 17. februarja. Regent Aleksander je poveril sestavo nove vlade Stojanu Protiću.

Wilson ni zagrozil z umikom?

DKU. Pariz, 17. februarja. Kakor poročajo „Daily Mail“ iz Newyorka, je izjavil Wilsonov tajnik Tumulty, da predsednik v svoji izjavi, katero je poslal v Pariz glede jadranskega vprašanja ni zagrozil aliiranim velesilam, da se v slučaju, če te ne sprejmejo njegovega predloga, Amerika umakne iz evropske politike ter prepusti Evropo svoji usodi, ampak samo, da bo dal odpoklicati ameriške vojne ladije, ki krožijo v jadranskih vodah.

Rumuni izpraznijo madžarsko ozemlje.

DKU. Pariz, 17. februarja. Iz Bukarešte poročajo, da je sklenil ministrski svet, da izpraznijo rumunske čete madžarsko ozemlje na levem bregu Tise, in sicer do takozvane Clemenceaujeve črte.

Senat proti Wilsonu.

DKU Pariz, 17. februarja. Washingtonski poročevalec „Echo de Paris“ poroča: V kongresnih krogih vlada mnenje, da bo imel odstop Lansinga za posledico vladno krizo. Javno mnenje, časopisje in politiki so Lansingu naklonjeni in izjava Wilsona, da kabinet v njegovi odsodnosti ni bil upravičen poslovati je spravila celo deželo v začudenje. Voditelji strank kongresa se hočejo resno posvetovati o sredstvih, katere naj se uporabi, da se Wilsona proglasi za nesposobnega voditi dalje predsedniške posle.

Poincaréjeva zahvala.

DKU Pariz, 17. februarja. (»Agence Havas.«) Popoldan se je prečitala v parlamentu poslanica bivšega predsednika Poincaréja. Poincaré se v njej zahvaljuje za čast, kimu jo je izkazalo narodno predstavništvo, katero pa odstopa narodu in armadi. Potem povečuje izvrstno stanje javnega mnenja in vroč patrijotizem ljudstva, katerega so javne oblasti izjemale moč za svoje zadržanje.

Nemci na delu.

DKU. Berlin, 17. februarja. V Nemčiji se sestavlja s pomočjo vele-industrije in finance posebna stalna komisija, ki odide v kratkem v Rusijo. Načeloval ji bo neki poznani nemški socijalni demokrat. Naloga te komisije bo, preiskati, v koliko so resnične vesti, da je ruska industrija uničena ter v slučaju, da je to res, pomagati rusko industrijo zopet dvigniti ter navezati stike z novo Rusijo.

Razne vesti.

Hčerka Božene Nemcove je umrla. V Pragi je umrla v starosti 79 let hčerka slavne češke pisateljice Božene Nemcove. Stoletnico rojstva svoje matere je preživela samo za en sam dan. Smrt je povzročil mrtvoud, ki jo je zadel nekaj dni poprej.

Stavka v Amsterdamu. V amsterdamskem in roterdamskem pristanišču je izbruhnila splošna stavka. Ves promet po morju je ustavljen.

Detektivi člani komunističnih organizacij. Ameriška »Prosveta« poroča, da so zaštrajkali tekstilni delavci v tovarnah v Lawrence Mars, ker je vlada začela veliko gonjo proti komunistom in radikalcem. Aretiranih je bilo več članov organizacije, kar je razburilo ostale delavce. Izkušeni organizatorji so domnevali, da se nahajajo v organizacijah detektivov, ki v organizacijah samih delujejo ter nastopajo radikalno s frazami in love lahkoverne ljudi. Da je bila ta domneva prava, potrjuje sedaj tudi »Chicago Herald and Examiner«, ki jasno pove, da je imel justični oddelek nastavljen po raznih organizacijah svoje zaupnike, ki so se več kot leto dni udeleževali shodov in sej, ter kot radikali postali odborniki lokalnih društev in organizacij. Bill so to ljudje vseh narodnosti. Ko je sedaj oblast začela preganjati komuniste in radikale je natančno vedela, kje so spisi in zapisniki, ki jih je hotela imeti in celo kje stanujejo delavci, ki jih je hotela zapreti.

Nov petrolejski vrelec so našli v Alzaciji v bližini mesteca Pechelborna. Vrelec je tako močan, da daje dnevno 30 ton.

Iznajdba v varstvo ladij. Marconijevo društvo je iznašlo nov način, kako morejo ogrožene ladije poklicati na pomoč. Izum obstoja v napravi alarmnih zvoncev, ki v slučaju, da je ladija ogrožena, začnejo delovati na vseh bližnjih ladijah, tako, da sploh ne bo treba več telegrafistov na krovu.

Zločin bivšega avstroogrškega častnika. Pretekli teden so našli na Dunaju v IV. okraju umorjeno in oropano petinšestdesetletno Angeliko Stefanijsko Weingardt. Po neumorni preiskavi se je policiji končno vendarle posrečilo izslediti morilce. Zločin sta završila bivši rezervni avstroogrski poročnik Viktor Strniša iz Radče pri Zidanem mostu in bivši častniški namestnik Gebauer. Dočim je Strniša z rokami udušil stanko, ji je Gebauer odvzel 2000 K denarja, katerega sta potem zločinca skupaj zapravila.

Španska na Dunaju. Na Dunaju se je zopet pojavila španska, ki je narasla do zadnje nedelje na 40.000 slučajev.

Kulturni pregled.

Ante Debeljak: Solnce in sence. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani 1920. Cena broširana zbirki K 8'—, vezani K 12'— Pravkar je izšla v založbi Tiskovne zadruge okusno opremljena pesniška zbirka Ante

Debeljaka. Debeljak je najznačilnejši predstavnik tiste moderne smeri v naši liriki, ki v prvi vrsti goji obliko. Vsa njegova zbirka je velik izraz tega stremjenja. Glaven motiv njegovih pesmi je narava, iz katere podaja najrazličnejše slike. Zbirka je razdeljena v štiri dele, od katerih prinaša prvi slike iz narave, drugi premišljevanja iz življenja, tretji ljubezenske motive in četrti vtise iz dobe našega narodnega vstajenja. V zbirki je cela vrsta pesmi, kakoršnih slovenska literatura nima mnogo. Zlasti se odlikujejo Solnčna nesem, Mladoletja, Na vlak, Dvom, Pomladansko razkošje. Že dolgo nismo prejeli zbirke, ki bi bila prinesla toliko novega v našo liriko. Zato jo toplo priporočamo. Knjiga se naroči pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

Pesmi Simona Jenka izidejo v kratkem v založbi Tiskovne zadruge in sicer v zbirki Slovenski pisatelji. Zbirka, ki jo je uredil dr. Glonar, bo podala vse, kar imamo od Simona Jenka. Istočasno izide tudi šolska izdaja Jenkovih pesmi.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna«, Maribor.

Mala oznanila.

Krasen kožuh, redke nenavadne vrste, uporaben za gospode in za dame, se prodaja. Vila Weinzehtel, Bistrica ob Dravi.

Moška suknja, temno-plava, blago v mirnem času kupljeno in spodnja suknja za gospode se prodaja. Kernstockova ul. 1-II, vrata 3 pri Meljskem dvoru.

Mariborska električno - instalacijska tvornična družba z o. z.

„MELISTROJA“

Maribor, Gospodska ulica št. 8

Telefon št. 267. Brzojavni naslov: Melistroja Maribor

Elektro-motori, dinamo, transformatorji, električne svetilne in gonilne naprave v zvezi z elektrarno Fal za tvornice, tovarne, kleti in stanovanja. Krajinsko omrežje za občine.

Zastopstvo akcijske družbe z o. z. BROWN-BOVERI Inženirski ogled in projekti za občinstvo na razpolago Električni material, svetilke, žarnice.

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolodvorih, kakor tudi spremljanje železniških voz. Pojasnila v pisarni Lendgasse 2.

JAJCA

ima vsaki dan za oddati Anton Tonejc & drug, Mlinska ulica 23. 2-2

Inserati

„Mariborskem delavcu“

imajo vedno

velik uspeh!

Ne zamudite torej ugodne prilike!

Raznašalci časopisov

Invalidi, dobe lep zaslužek. Zglašite naj se v upravištvo »Mariborskega delavca«.

Agitirajte za »Mariborskega Delavca« in med prijatelji našega tiska za »Tiskovno zadrugo« v Mariboru.

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Tegetthoffova cesta 11

Podružnice: Murska Sobota in Velikovec.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.